

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Letem světem českým jazykem aneb Opakování je matka moudrosti
Anotace	Pracovní listy k souhrnnému procvičování pravopisu, tvarosloví a větné skladby.
Autor	Mgr. Oldřiška Hloušková
Vzdělávací oblast	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák si procvičí získané vědomosti z českého jazyka.
Ročník	7. - 9.

LETEM SVĚTEM ČESKÝM JAZYKEM ANEB OPAKOVÁNÍ JE MATKA MOUDROSTI

V dnešní opakovací hodině se „proletíme“ českou mluvnicí, tvaroslovím i větnou skladbou. Doufám, že se ti to podaří a na všechno si vzpomeneš! ☺☺☺

1. Číslicí nad slovo označ slovní druhy:

Na Zemi bylo nainstalováno několikero různých teleskopů a dalekohledů, jimiž naši i cizí astronomové pozorují vzdálené objekty na obloze.

2. Urči mluvnické kategorie: (1. -pád, číslo, rod, vzor,) (2. -pád, číslo, rod, druh, vzor) (5. -osoba, číslo, způsob, čas, rod)

bylo nainstalováno –
pozorují -
vzdálené –
cizí -
teleskopů –
na Zemi –

3. Vysvětli a uveď alespoň 2 příklady:

Podstatná jména pomnožná =

Podstatná jména hromadná =

4. Stupňuj přídavná jména:

Olovo je (těžký)kov než železo. Čím(velký).....výška, tím (řídký).....vzduch. Na podzim jsou (krátký).....dny než v létě. Postavit nový dům je leckdy (snadný).....než opravit starý. Rybníky jsou většinou (mělký).....než jezera. Příroda je v zimě (tichý).....než v jiných ročních obdobích. Na dolním toku bývají řeky (prudký).....než na dolním. Mám ráda čaj o něco (sladký)..... (Drahý).....kov než stříbro je zlato. (Dobrý).....už to být nemůže.

5. Zájmeno podtrhni rovně, číslovku vlnovkou; nadepiš druh zájmena a druh číslovky:

tobě, dvacátý, jakého, vašich, dvakrát, s ní, mnoho, paterý, nám, svému, tomu, třináct, něčí, nikoho, čtvrtý, jemu, s nimi, komu, o něm, málo, několikanásobný, jehož, leccos, žádný, její, cosi

6. Utvořte tvary sloves podle zadání:

	Tvar dle zadání	osoba	číslo	čas	způsob	rod
nést		2.	j.	přít.	pod.	činný
číst - knihy		3.	mn.	přít.	ozn.	trpný
zavolat		1.	j.	min.	ozn.	činný
namalovat		3.	j.	bud.	ozn.	trpný
koupit		1.	mn.	min.	pod.	činný
sedět		2.	mn.	přít.	ozn.	činný

7. Doplň čárky a utvoř graf souvětí

Paní kněžna si přála aby ji babička s dětmi dnes na zámku navštívila a proto se vydali hned ráno na cestu aby nepřišli pozdě.

Kdykoliv bratr navštívil město Tábor vzpomněl si na husity kteří zde statečně bojovali protože věřili že skuteční smělé plány pro lepší budoucnost.

8. Rozliš, kdy má dané slovo funkci předložky a kdy příslovce:

Okolo domu mají vysoký plot.
Často chodí okolo na procházku.
Tvářil se, jako kdyby byl mimo.
Mimo mě to nikdo neví.

9. Přepiš správně (velká písmena):

ŘEKA DYJE, PROHLÍDKA NÁRODNÍHO MUZEA, FRANTIŠEK HALAS DLOUHO ŽIL V KUNŠTÁTĚ U BOSKOVIC, TŘEBOŇSTÍ KAPŘI, SEVERNÍ ČECHY, KNIHA RUDOLFA KINCLA CO NAJDEME V PRAZE.

10. Rozliš, jak vznikla tato slova:

rozšířit, atd., černozem, letiště, pravdomluvný, MUDr.

odvozování

skládání

zkracování

11. Přepiš do spisovné češtiny:

Něchcu malovat' lucyfera na omitku, ale že by se bliskalo na lepší zytřki?

Drapli jsme pytel do pazourů.

Hercna mně zafajrovala nenadáló tužbó.

Tak co, zvládl jsi to? Jak moc to pro tebe bylo těžké? Namaluj smajlíka.

ŘEŠENÍ:

1. Číslicí nad slovo označ slovní druhy:

7 1 5 5 4 2 1 8 1 3 3 8 2
Na Zemi bylo nainstalováno několikero různých teleskopů a dalekohledů, jimiž naši i cizí
1 5 2 1 7 1
astronomové pozorují vzdálené objekty na obloze.

2. Urči mluvnické kategorie:

bylo nainstalováno – 3.os. , č. j., zp. ozn., čas min., rod trp. , vid dokon. , tř. 3., vzor kupuje
pozorují – 3. os., č. mn. zp. ozn., rod činný, vid nedokon., tř. 3, vzor kupuje
vzdálené – 4. p., č. mn., druh tvrdé, vzor mladé
cizí – 1. p., č. mn., druh měkké, vzor jarní
teleskopů – 2. p., č. mn., rod mužský neživ., vzor hrad
na Zemi – 6.p., č. j., rod ženský, vzor růže

3. Vysvětli a uveď alespoň 2 příklady:

Podstatná jména pomnožná = slova, která mají pouze tvar množného čísla a označují jimi jednu věc : dveře, housle, kalhoty, nůžky, ...

Podstatná jména hromadná = mají pouze tvary čísla jednotného, ale označují více věcí najednou. Bývají tvořena koncovkou -í a příponami -oví, -stvo, -ctvo :uhlí, dříví, kamení, stromoví, křoví, obyvatelstvo, rostlinstvo, ptactvo, rolnictvo

4. Stupňuj přídavná jména:

Olovo je (těžký) **těžší** kov než železo. Čím (velký) **větší** výška, tím (řidký) **řidší** vzduch. Na podzim jsou (krátký) **kratší** dny než v létě. Postavit nový dům je leckdy (snadný) **snadnější**, **snazší** než opravit starý. Rybníky jsou většinou (mělký) **mělkí** než jezera. Příroda je v zimě (tichý) **tišší** než v jiných ročních obdobích. Na dolním toku bývají řeky (prudký) **prudší** než na dolním. Mám ráda čaj o něco (sladký) **sladší** (Drahý) **dražší** kov než stříbro je zlato. (Dobry) **lepší** už to být nemůže.

5. Zájmeno podtrhni rovně, číslovku vlnovkou; nadepiš druh zájmena a druh číslovky:

OS. ŘAD. TÁZ.,VZT. PŘIVL. NÁSOB. OS. ZÁKL. DRUH. OS. PŘIVL. UKAZ.
tobě, dvacátý, jakého, vašich, dvakrát, s ní, mnoho, paterý, nám, svému, tomu,

ZÁKL. NEURČ. ZÁPOR. ŘAD. OS. OS. TÁZ.,VZT. OS. ZÁKL. NÁSOB.
třináct, něčí, nikoho, čtvrtý, jemu, s nimi, komu, o něm, málo, několikanásobný,

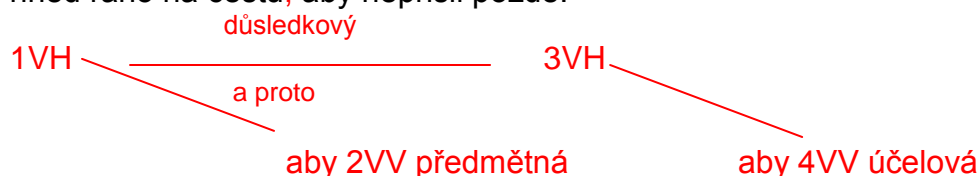
VZTAŽ. NEURČ. ZÁPOR. PŘIVL. NEURČ.
jehož, leccos, žádný, její, cosi

6. Utvořte tvary sloves podle zadání:

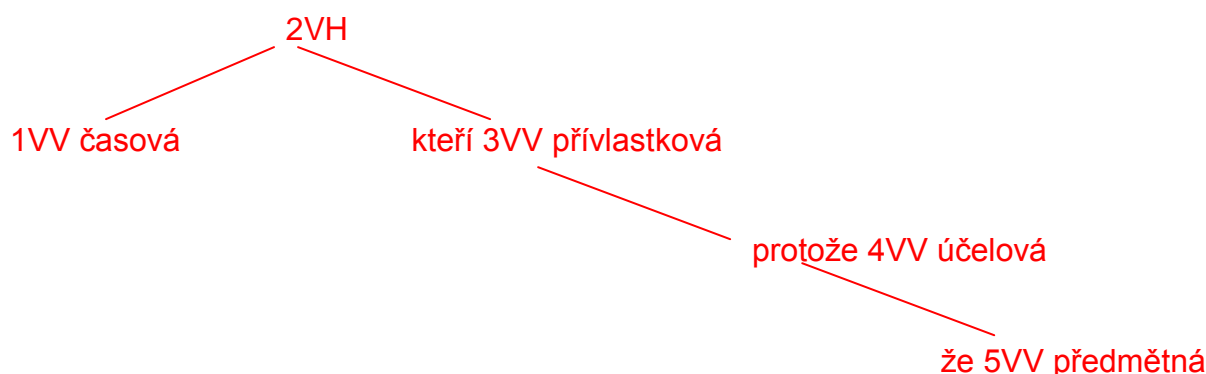
	Tvar dle zadání	osoba	číslo	čas	způsob	rod
nést	nesl bys	2.	j.	přít.	pod.	činný
číst - knihy	jsou čteny	3.	mn.	přít.	ozn.	trpný
zavolat	volal jsem	1.	j.	min.	ozn.	činný
namalovat	bude namalován	3.	j.	bud.	ozn.	trpný
koupit	koupili bychom	1.	mn.	min.	pod.	činný
sedět	sedíte	2.	mn.	přít.	ozn.	činný

7. Doplň čárky a utvoř graf souvětí

Paní kněžna si přála, aby ji babička s dětmi dnes na zámku navštívila, a proto se vydali hned ráno na cestu, aby nepřišli pozdě.

Kdykoliv bratr navštívil město Tábor, vzpomněl si na husity, kteří zde statečně bojovali, protože věřili, že uskuteční smělé plány pro lepší budoucnost.

8. Rozliš, kdy má dané slovo funkci předložky a kdy příslovce:

Okolo domu mají vysoký plot. **předložka**
Často chodí okolo na procházku. **příslowce**
Tvářil se, jako kdyby byl mimo. **příslowce**
Mimo mě to nikdo neví. **předložka**

9. Přepiš správně (velká písmena):

ŘEKA DYJE, PROHLÍDKA NÁRODNÍHO MUZEA, FRANTIŠEK HALAS DLOUHO ŽIL
V KUNŠTÁTĚ U BOSKOVIC, TŘEBOŇSTÍ KAPŘI, SEVERNÍ ČECHY, KNIHA RUDOLFA
KINCLA CO NAJDEME V PRAZE

10. Rozliš, jak vznikla tato slova:

rozšířit, atd., černozem, letiště, pravdomluvný, MUDr.

odvozování	skládání	zkracování
rozšířit	černozem	atd.
letiště	pravdomluvný	MUDr.

11. Přepiš do spisovné češtiny:

Něchcu malovat lucyfera na omitku, ale že by se blískalo na lepší zytřki?
Nechci malovat čerta na zeť, ale že by se blýskalo na lepší časy?

Drapli jsme pytel do pazourů.
Vzali jsme pytel do rukou.

Hercna mně zafajrovala nenadáló tužbó.
Srdce mi vzplálo nenadálou touhou.